

Wprowadzenie. W poszukiwaniu sensu i tożsamości: rozwój duchowy, terapia i samorozwój w perspektywie indywidualnej i społecznej

BARBARA OBER-DOMAGALSKA, ŁUKASZ KUTYŁO
UNIwersytet Łódzki

<https://doi.org/10.18778/2300-1690.29.01>

Ostatnie lata unaocznily kruchość świata mocniej niż zwykle. Pandemia oraz rosyjska inwazja na Ukrainę zamieniły niewinne rysy, jakie dotąd istniały na globalnym porządku, w głębsze pęknięcia, przez które coraz bardziej przenika chaos. Być może tkwimy więc w okresie „pomiędzy” – pomiędzy bezpiecznym jeszcze światem, a burzą kłębiącą się na horyzoncie. To budzi niepokój. Rodzi też pytania o znaczenie rozbudzonych w nas lęków. Czy są one zwiastunem nadchodzących zmian? Czy w świecie chaosu znajdziemy jakiegokolwiek punkty oparcia? Czy nie pobłądzimy w nim? Czy odnajdziemy w nim siebie oraz własną drogę?

Te refleksje stały się punktem wyjścia dla rozważań podjętych przez Autorki i Autorów,

którzy odpowiedzieli na nasze zaproszenie i nadesłali swoje teksty.

W swoim artykule Jakub Adamski analizuje czynniki wpływające na dobrostan psychiczny oraz jego brak wśród młodych Polaków w kontekście dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych w Europie Środkowo-Wschodniej. Jego badanie, oparte na danych z European Social Survey, wykazało, że kluczową rolę w poczuciu satysfakcji odgrywają: poczucie kontroli nad życiem, zdrowie psychiczne oraz kontekst społeczny.

Agnieszka Dziedziczak-Foltyn skupia się na przedstawieniu astrologii jako zjawiska zaspokajającego potrzebę nadawania sensu i porządku w warunkach niepewności, a także tworzenia alternatywnych ram wiedzy

i duchowości. Autorka pokazuje ją jako praktykę, w której jednostki konstruuja swoje biografie, a wspólnota zainteresowana astrologią (Polskie Towarzystwo Astrologiczne) instytucjonalizuje i kulturowo ją legitymizuje.

Mateusz Grzyb i Mikołaj Szołtysek omawiają transformację pola religijnego we współczesnych społeczeństwach. Kładą przy tym nacisk na internetowe dyskursy poświęcone duchowości w Internecie oraz potencjał Big Data z Instagrama jako nowego źródła empirycznego do badań socjologicznych. Autorzy opracowują dane z postów z hasztagiem #duchowość poprzez analizę sieciową i statystykę opisową, identyfikując szkielet światopoglądowy z najpopularniejszych hasztagów i proponując innowacje metodologiczne w badaniach religijności.

Łucja Lange omawia tożsamość kryzysową i emocje związane z doświadczaniem żałoby ekologicznej, które pojawiają się w obliczu katastrofy klimatycznej. Pokazuje, jak trudne emocje związane ze stratą środowiska można łagodzić poprzez tworzenie kręgów wsparcia, które pomagają adaptować się do zmian i odbudowywać poczucie sensu oraz tożsamości jednostki.

Barbara Ober-Domagalska analizuje rozwój różnorodnych internetowych form wsparcia psychologicznego. Omawia ich możliwości i ograniczenia. Zwracając uwagę na aspekty etyczne, prawne i technologiczne, wskazuje, że skuteczność terapii online zależy od kompetencji terapeuty, jakości relacji i bezpieczeństwa technologicznego.

Remigiusz Szauer w swoim artykule bada relację między lękiem a religijnością w obliczu pojawiających się kryzysów. Wyniki jego badań wskazują, że religia działa jako pośredni zasób sensu i spokoju, obniżając lęki egzystencjalne u bardziej religijnych osób, lecz traci znaczenie wobec globalnych zagrożeń, stając się selektywnym narzędziem osławiania niepewności.

Ostatnim tekstem jest artykuł zaproponowany przez Katarzynę Zaborską, która w kontekście poszukiwania sensu pochyła się nad rolą psychoterapii ericksonowskiej w procesie „poszukiwania siebie”. Ilustruje to przykładem terapii z wykorzystaniem takich technik jak wizja przyszłości czy „szkatułka mocy”, pokazując, jak elastyczna rola terapeuty wspiera trwałą zmianę poprzez samopoznanie.

Autorki i Autorzy podejmują refleksję nad kryzysem tożsamości, ukazując, jak współczesne społeczne, ekonomiczne i egzystencjalne wyzwania kierują jednostki ku głębszemu poszukiwaniu sensu życia i autentycznego rozwoju duchowego oraz osobistego. Serdecznie dziękujemy za inspirujące i ważne teksty, które wyraźnie pokazują, że ten proces, choć pełen trudności i niepewności, jest szansą na odbudowę więzi z grupą, samym sobą i odnalezienie wewnętrznej harmonii.

W numerze znalazły się również recenzje. W pierwszej, Iza Desperak omawia książkę Elżbiety Górnikowskiej-Zwolak o polityce edukacyjnej i płci kulturowej. W drugiej, Magdalena A. Gajewska odnosi się do książki napisanej przez Łucję Lange o tytule *Dlaczego śmierć jest dobra*. Dziękujemy Autorkom za cenne omówienia tych ważnych publikacji.

Tradycją naszego czasopisma jest wzbogacanie numerów elementami wizualnymi, które, mamy nadzieję, będąc integralną częścią naszej działalności stają się istotnym wkładem do polskiej socjologii wizualnej. Próbowaliśmy obrazy problematyzować poprzez eseje, wywiady i omówienia. Tym razem, na naszą prośbę o współudział w tej aktywności odpowiedziało kilka wyjątkowych osób.

Wywiad z Natalią Zajączkowską ukazuje, jak w Indiach współistnieją i ścierają się tradycyjne wartości z nowoczesnością, co tworzy złożoną i napiętą tożsamość społeczną. Autorka opowiada o nierównościach, pluralizmie

religijnym i etnicznym oraz wpływie hinduskiego nacjonalizmu na współczesne konflikty, podkreślając jednocześnie wątki dotyczące odporności psychicznej i społecznej współpracy, które mogą być inspirujące także dla innych społeczeństw.

Wywiadowi towarzyszą zdjęcia zrobione przez Adriana Sekurę – antropologa kultury, wspinacza, podróżnika i fotografa, którego kadry pomagają nam w jeszcze pełniejszy sposób dostrzec skomplikowany, heterogeniczny obraz Indii.

W numerze prezentujemy również wyjątkowe prace Julii Curyło, absolwentki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, której mural *Baranki Boże*, umieszczony na jednej ze ścian stacji metra Marymont w Warszawie, przyniósł rozgłos i wywołał spore dyskusje. Artystka zdobyła w 2010 roku Grand Prix Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz nagrodę Galerii Miejskiej BWA w Bydgoszczy, a jej prace były pokazywane na licznych wystawach indywidualnych w Polsce. Artystka pochyliła się nad każdym z artykułów i zdecydowała się wkomponować swoją sztukę w jego kontekst, dając Autorom i Czytelnikom szansę na alternatywne doświadczenie i zrozumienie procesu poszukiwania sensu i tożsamości. Z całego serca dziękujemy Julii za jej wkład w ostateczny kształt drugiego numeru Władzy Sądenia. 🐾